

Att få bestämma själv. Nog en tanke som farit genom många lärarhuvuden. Slippa det tröga skolmaskineriet, få jobba på det sätt man verkligen vill och tror på. Två och ett halvt års erfarenheter senare, lyser stoltheten ur ögonen på dem som verkligen gjorde det.

Fem lärare startade eget, SVEAS – Svenska för alla, när vuxenutbildningen i Göteborg lades ut på entreprenad. Det har inneburit mycken osäkerhet, långa arbetsdagar och ett ibland tungt ansvar. Men entusiasmen och arbetsglädjen uppväger.

– Vi är tröttare nu, men på ett roligare sätt, säger Marie Kårnäs, Birgitta Hjertén, Lasse Svensson, Elisabet Svensson och Kajsa Pettersson unisont.

De jobbade alla med invandrarundervisning på Norra vuxengymnasiet i Angered när beskedet kom hösten 1999. Komvux skulle konkurrensutsättas enligt målsättningen i Kunskapslyftet, och tankarna på en egen skola började spira. Lokalen var en synnerligen viktig del.

– Vi ville ha en lokal centralt, så att eleverna skulle ha något att göra utanför sin stadsdel. Det skulle vara början på en naturlig väg in i samhället. Vi hade otrolig tur, som fick erbjudandet att hyra här i kulturhuset av Studieförbundet, för här finns ju andra kurser med, och ingen institutionskänsla, säger Marie Kårnäs.

Skolan drivs som en ekonomisk förening, och de fem har varsin andel. Men just ekonomin är en av de få delarna av verksamheten som de inte har hand om själva.

– Annars strävar vi efter att alla ska kunna göra allt; poängen med det är att vi inte ska vara ställda när någon blir sjuk, och att vem som helst ska kunna svara för verksamheten när som helst. Vi fem jobbar ungefär 60 % av tjänsten med undervisning, resten är administrativt arbete. Jag ser absolut en fördel med detta, eftersom min kompetens utnyttjas bättre när jag får göra olika saker, säger Lasse Svensson.

Självbestämmandet och den starka arbetsglädje och energi det ger är den största fördelen.

– Det är så skönt att inte ha någon chef, säger Elisabet Svensson. Eftersom vi vet hur dåligt det är att ha dåliga chefer, är vi mycket måna om att vara goda och tydliga arbetsgivare själva, men det är svårt. Upphandlingsperioderna är korta och det ger stor osäkerhet, och därför är det svårt att erbjuda de anställningsvillkor vi skulle vilja, fortsätter hon.

I dag har SVEAS fyra modersmålslärare, en handledare i data och tre SFI-lärare anställda. Eleverna är cirka 150, och i den nya upphandlingen som blev klar i septem-

ber, fastställdes att skolan kan få ta emot upp till 250 heltidsplatser från januari 2003. Detta kommer att innebära behov av att anställa flera lärare, och de hoppas att kunna erbjuda några tillsvidarejänster. Verksamheten ska också utvidgas geografiskt, med filialer i Bergsjön och i Biskopsgården.

– Köp- och säljsystemet inom utbildningen är dock sjukt, även om just det, paradoxalt nog, har varit förutsättningen för oss. Den stora osäkerhet som det innebär med den korta framförhållningen, och pressen det blir på lärarna att hoppa runt mellan olika arbetsgivare, är inte alls bra, framhåller de fem SVEAS-lärarna.

Men nu när det faktiskt är så här, med utbildning på entreprenad, så tycker de att det är konstigt att inte fler hoppar på möjligheten att skapa och driva sin egen skola.

– Det är inte så märkvärdigt, egentligen, ungefär som att ha ansvar för en familj. Man måste planera ordentligt och bara köpa in det man har råd med, säger Marie Kårsnäs.